Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Keskiviikko 27.10.2021 klo 11.30—13.00

Läsnä
puheenjohtaja Aino-Kaisa Pekonen vas
varapuheenjohtaja Katja Taimela sd
jäsen Kim Berg sd
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Tuomas Kettunen kesk
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Niina Malm sd
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Jukka Mäkynen ps (6—14) (5 osittain)
jäsen Anders Norrback r
jäsen Ilmari Nurminen sd (6—14) (5 osittain)
jäsen Juha Pylväs kesk (1—4) (5 osittain)
jäsen Arto Satonen kok
jäsen Ruut Sjöblom kok
jäsen Riikka Slunga-Poutsalo ps
varajäsen Jari Myllykoski vas (1—4) (5 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen
istuntoasiainneuvos Miika Suves (4)

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 14 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta
Hallituksen esitys HE 182/2021 vp

Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava puolustusvaliokunnalle.

Valmis
5.2

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työaikalain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 161/2021 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työaikalain muuttamisesta / luonnos 27.10.2021, A 4

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022

Hallituksen esitys HE 146/2021 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2022 / luonnos 27.10.2021, A 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yleiskeskustelun päätteeksi ed. Satonen ehdotti ed. Sjöblomin kannattamana, että käsittelyn pohjaksi otetaan eriävän mielipiteen 1 mukainen teksti.

Suoritetussa äänestyksessä sihteereiden laatima lausuntoluonnos hyväksyttiin käsittelyn pohjaksi äänin 9—2, 2 tyhjää.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Kappaleen 5 kohdalla ed. Lehto ehdotti ed. Mäkysen kannattamana, että lisätään kappaleeseen sekä sana ”varauksella” että kappaleen loppuun seuraava lause: ”Valiokunta korostaa, että työperäisessä maahanmuutossa hallituksen tulisi kohdistaa huomiota ihmiskaupan ja työperäisen hyväksikäytön torjuntaan ja varmistaa, ettei näennäisesti työperäisenä maahanmuuttona Suomeen tule työvoimaa, joka työskentelee ainoastaan sen aikaa, että saa pysyvän oleskeluluvan ja jää tämän jälkeen maahan elämään sosiaalitukien varassa.”

Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Kappaleen 6 kohdalla ed. Lehto ehdotti ed. Mäkysen kannattamana, että kappaleen loppu muutetaan kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunta on lisäksi huolissaan myös siitä, että kunnat eivät saa riittävää itsenäistä päätäntävaltaa työvoimapalvelumallin toteuttamiseen, mikä vaarantaa tavoitteiden saavuttamisen. Kuntien pitäisi voida kohdentaa resursseja erityisesti niiden työttömien, jotka eniten tarvitsevat apua työllistyäkseen, haastatteluihin ja

muihin tukitoimiin, sekä vastaavasti voida antaa sellaisten työttömien, joilla on edellytykset työllistyä nopeasti joka tapauksessa, toimia itsenäisemmin.”

Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—3, 2 tyhjää.

Kappaleen 9 kohdalla ed. Lehto ehdotti ed. Mäkysen kannattamana, että kappaleen viimeinen virke muutetaan kuulumaan seuraavasti:...”siltä osin, kun kyse on lupaprosessin nopeuttamisesta ja digitalisaation kehittämisestä sujuvan aidosti työperäisen maahanmuuton edistämiseksi ja että lisätään kappaleen viimeisen virkkeen jälkeen uusi virke seuraavasti: ”Valiokunta pitää tärkeänä, että työvoimapulasta kärsivien alojen osalta selvitetään tarkkaan, onko kyse aidosta osaajapulasta vai siitä, ettei työntekijöitä löydy huonosta palkkatasosta johtuen. Työperäisen maahanmuuton tulee perustua siihen lähtökohtaan, että maahanmuuttaja pystyy itse elättämään itsensä omalla työllään sosiaalitukiin turvautumatta, eikä sellaista maahanmuuttoa, jonka kohdalla tämä edellytys ei toteudu, tule edistää.”

Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 11—3.

Kappaleen 12 kohdalla ed. Lehto ehdotti ed. Mäkysen kannattamana, että kappaleen loppu muutetaan kuulumaan seuraavasti: ...”ja valiokunnan mielestä sen pitäisi koskea kaikkea vähennyksen käyttötarkoituksista.”

Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—5.

Kappaleen 15 kohdalla ed. Lehto ehdotti ed. Mäkysen kannattamana, että kappaleen loppuun lisätään seuraava virke: ”Valiokunta huomauttaa myös, että ulkomaisen työvoiman hyväksikäytön seuraamukset eivät ole riittävällä tasolla, jotta niillä olisi hyväksikäyttöä ehkäisevä vaikutus, ja seuraamusjärjestelmää tulisi tältä osin merkittävästi ankaroittaa.”

Suoritetussa äänestyksessä lausuntoluonnosta vastaan lausuntoluonnos hyväksyttiin äänin 9—3, 2 tyhjää.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Edustajat Satonen ja Sjöblom sekä edustajat Lehto, Slunga-Poutsalo ja Mäkynen varasivat tilaisuuden eriävän mielipiteen jättämiseen. Merkittiin, että eriävät mielipiteet jätettiin kokouksen aikana.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: edustajat Satonen ja Sjöblom sekä edustajat Lehto, Slunga-Poutsalo ja Mäkynen, B ja C 5.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko

Valtioneuvoston selonteko VNS 5/2021 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

7. Valtioneuvoston selonteko kotoutumisen edistämisen uudistamistarpeista

Valtioneuvoston selonteko VNS 6/2021 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sairausvakuutuslain, työsopimuslain ja varhaiskasvatuslain muuttamisesta sekä niihin liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 129/2021 vp

Asiantuntijalausunto HE 129/2021 vp TyV 27.10.2021 yliopistotutkija Anna Elomäki Asiantuntijalausunto A 8
Asiantuntijalausunto HE 129/2021 vp TyV 27.10.2021 erikoistutkija Johanna Närvi Asiantuntijalausunto B 8

Valiokuntaan ovat saapuneet kirjalliset lausunnot:
- yliopistotutkija Anna Elomäki, liite
- erikoistutkija Johanna Närvi, liite

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Työkanava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä ja siihen liittyviksi laeiksi

Hallituksen esitys HE 198/2021 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE 198_2021 vp.pdf A 9

Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Valiokunta hyväksyi ennakkokäsittelyssä suoritetut toimenpiteet.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

10. Hallituksen esitys eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja eräiden työttömyysetuuden saamisen edellytysten uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 167/2021 vp

Valiokunta päätti lisäasiantuntijoista. Kuultavat: projektikoordinaattori Jari Lindström, Suomen Kuntaliitto ja työllisyysjohtaja Pirjo Oksanen, Kuopion kaupunki

11. Valiokunnan ulkomaanmatka 2022

Keskusteltiin valiokunnan kaukomatkasta.

12. Valiokunnan etäkokouskäytännöt

Keskusteltiin valiokunnan etäkokouskäytännöistä.

13. Muut asiat

Merkittiin jaetuksi valiokuntamatkan ohjelma Kemi ja Hailuoto 28.—29.10.2021.

14. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous tiistaina 9.11.2021 klo 12.15.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen